

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ογδόντος

Συνδρομή Ιτησία: 'Εν Ελλάδι φρ. 10, έντες διλλοδαπή φρ. 20.— Ατενδρομαι: ἀρχοντας: ἀπό
1 λανουαρίου έκαστου έτους καὶ τέλος έτησια— Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: 'Οδός Σταδίου, 6.

14 Οκτωβρίου 1879

Εφραγμένη τοῦ ΔΑΣΜΟΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΣΚΟΠΕΛΟΥ

Ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

ΓΕΧ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάζαρου].

Η ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

[Μυθιστορία Ιουλίου Σανδώ, βραχευθεῖσα παρὰ
τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας].

Συνέχεια· ίδιη σελ. 625.

ΣΤ'

Ος εἶχε προσαγγεῖλει δὲ Μαυρίκιος, ὅτο δεῖτοι μοιος ν' ἀναχωρήσῃ εἰς μακρὸν τῷ ὄντι ταξείδιον, καθότι οὐδεὶς τῶν ἐπιχειρησάντων αὐτὸν ἐπανῆλθε ποτέ, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ μᾶλλον θαρρότεροι ὀλγειῶσι καὶ τρέμουσι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως. Διαθέσας τὰ πάντα, κατέλιπε διὰ παταύς τὸν κόσμον τοῦτον δύπως εἰσέλθη εἰς κόσμον βελτίονα, ὡς βεβαιοῦται καὶ ὃς δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν, ἐκ τῆς ἀγαθότητος τοῦ θεοῦ εἰκάζοντες. Εἶναι ιστορία γνωστὴ καὶ κοινή, τόσοι δὲ ἀφηγήθησαν αὐτὴν εὐγλωττότεροι ἡμῶν, ὥστε ἀρκεῖ νὰ σκιαγραφήσωμεν τὰ κυριώτερα αὐτῆς.

Ίδετε τὸν νεανίαν ἐκείνον· εἶναι εἰκοσαετής. Εἰσέρχεται εἰς τὴν ζωὴν, ἦν μόλις μέχοι τοῦδε εἶδε διὰ τῶν θελκτικῶν δινειρῶν τῆς ἔρημίας, ἐν ἥξησεν. Τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν διηλθεν ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ, εἰς τὸ βάθος τῶν κοιλαδῶν. Ἡ φύσις ἐκήλησεν αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ της, δὲ θεὸς ἔθεσε περὶ αὐτὸν εὐγενῆ μόνον καὶ εὔσεβη παραδείγματα. Ἰδοὺ προχωρεῖ συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς χαριέσσης συνοδίας τῆς συμπαρομαρτυρίους συνήθως τῇ νεότητι. Ἡ χάρις ἀπαστράπτει ἐπὶ τοῦ μετώπου του, αἱ ἀπατηλαῖ ἐλπίδες θέλγουσι τὴν καρδίαν του. Ἐν τῷ δρθαλμῷ του διαλάμπει τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς του, ὡς ἀνθος γεννηθὲν ἐντὸς κρυσταλλί-

νῶν ὑδάτων. Πιστεύει ἀφελῶς καὶ ἀνευ τινὸς δυσκολίας εἰς πάντα τὰ εὐγενῆ πάθη, εἰς τὴν ἀγάπην τὴν οὐδὲν ἐν τῷ τάφῳ τελευτῶσαν, εἰς τοὺς δρκοὺς τοὺς ἀνταλλασσομένους ὑπὸ τὸ γαληνιαῖον φῶς τῆς νυκτός. Μίαν ἔχει φιλοδοξίαν, τὸν ἔρωτα. Ἐνῷ δὲ τις θαυμάζει ποία εὐώδης πνοὴ θ' ἀποκαλύψῃ ἐντελῶς τοὺς πολυτίμους ἔκεινους θησαυρούς, ποίας δὲ Βεατρίκης ἡ ἀγνὴ χειρὶ θὲ δρέψῃ τὴν παρθενίαν ἐκείνην, αὕτη γίνεται θῦμα φρύνης τινὸς καὶ διεφθαρμένης καρδίας. Αἱ Βεατρίκαι οὐδέποτε ἔργονται ἐγκαίρως, διὸ δὲ ὁ ἄγγελος παρουσιασθῆ ἐπὶ τέλους, δὲν ἔχει πλέον ἄλλο τι ἢ νὰ σταχυολογῆσῃ ἔκει, ἔθυ δὲ Σχατανᾶς ἐθέρισε.

Τοιαύτην πεῖραν ἔλαβε τὸ πρῶτον δὲ Μαυρίκιος τοῦ κόσμου καὶ τοῦ βίου. Συναίκες τινὲς —εἶναι δὲ σπάνιαι— ἔλαβον παρὰ τοῦ πλάστου τὸ δῆμον τοῦ νὰ ἔξεγενίζωσι καὶ νὰ γονιμοποιῶσι πᾶν τὸ προσεγγίζον αὐτᾶς· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ λύπη ἡ ἐξ αὐτῶν προερχομένη εἶναι ἀγία. Ἄλλαι ἀπεναντίας, πολυαριθμότεραι, ἔχουσι τὴν δλεθρίαν ἴδιότητα τῶν ὑδάτων ἐκείνων, τῶν ἀπολιθούντων ἐντὸς μικροῦ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐμβαπτόμενα ἀντικείμενα. Ἀθλιος καὶ τρισάθλιος ὁ νέος δὲ μετ' ἐμπιστούντης παραδοθεῖς εἰς τὸ γόντρον, ὅπερ πολλάκις ἀποπνέουσι τὰ ἀπατηλὰ ἐκείνα πλάσματα! Ὁ Μαυρίκιος ἀπώλεσεν οὕτω τὰ κάλλιστα αὐτοῦ προτερήματα, ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἴδιον τῶν ἀσθενῶν καὶ δρυητικῶν ψυχῶν νὰ κλίνωσι πάντοτε πρὸς τὰ ἄκρα, ἐξῆλθε τοῦ βρούσορού εἰκένου, ὑβρίζων τὴν ἀνθρωπότητα δλην. Ὑπάρχουσιν εὐγενεῖς ψυχαῖ, αἵτινες ἀναζωπυροῦνται καὶ ἀγνίζονται ἐν τῷ αἰγατὶ τῶν ἴδιων τραυμάτων, ἀλλαι δρῶς ἐρεθίζονται καὶ δικρανίζονται ἐντελῶς. Ὁ Μαυρίκιος ἡσπάσθη τὴν λοιδόρον ἐκείνην φιλοσοφίαν, τὴν σιώπην σαν τὰ αἰσθήματα τὰ λεγόμενα ἐξημρένα καὶ θεωροῦσαν ὡς δινειροπολήματα πάντα τὰ μὴ περιλαμβανόμενα εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων. Τὴν φιλοσοφίαν ταύτην τῶν προθαλάμων, θν ἀλλοτε ἐπρέσσευον οἱ ἐν ταῖς κωμῳδίαις ὑπηρέσται, ἀγγίνοι τινὲς τῆς ἐποχῆς μας ἡθέλησαν νὰ χαρακτηρίσωσιν ὡς τὸ δόγμα τοῦ δρθοῦ λόγου, τῆς καλαισθησίας καὶ τῆς φιλοκαλίας. Αἱ ἔξαιρετα ωματικαὶ αὗται ψυχαὶ μίαν ἔχουσιν ἀσχολίαν, τὸ νὰ ταπεινῶσι πᾶν τὸ θύσιον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, φρονοῦσαι δτὶ ὃ ἐνθουσιασμὸς

καὶ ἡ ποίησις, ὁ ἡρωϊσμὸς καὶ ὁ ἔρως, ἡ πατρὶς καὶ ἡ ἐλευθερία, εἶναι λέξεις πλασθεῖσαι πρὸς διασκέδασιν τῶν μικρονόρων ἀνθρώπων. Ὁ Μαυρίκιος ἔγεινεν ἐντὸς ὀλίγου ὁ ἔνθερυας θιασώτης τῶν τοιούτων ἰδεῶν. Ἐπὶ τῆς ὀλισθητικῆς αὐτῆς ὁδοῦ ταχέως προχωροῦμεν, ἀφοῦ ἀπαῖς ἐκκινήσωμεν· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν νομίζουμεν ὅτι παιζόμεν, ἀλληθῆς δὲ παιζούεν ἐπὶ τινα χρόνον. Καίτοι πειρώμενοι ν' ἀποδείξωμεν τὸ ἐναντίον, πάντες ἔχομεν δυνάμει τὰ αἰσθήματα, ἄτινα περὶ ἐλαχίστου ποιούμεθα, πάντες γινώσκουμεν ὅτι περίστασίς τις δύναται νὰ διεργεῖη αὐτὰ ἐκ νέου καὶ ὅτι καλούμενα ἐπανέχονται. Ἐπὶ τῆς πεποιθήσεως ταύτης ἐπαναπαύμενοι δὲν ἔγνοοῦμεν ὅτι ἡ θητικὴ δύναμις φθείρεται διὰ τῆς τοιαύτης περὶ τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀπιστίαν κομποφόρημοσύνης καὶ ἐπιδείξεως, αἴφνης δὲ ἀνακαλύπτομεν ὅτι τὰ αἰσθήματα ταῦτα λοιδορούμενα καὶ ἔξυριζόμενα ἀδιαλείπτως, ἀπεφάσισαν τέλος νὰ μᾶς ἔγκαταλείψωσι λαθραίως. Οὕτω δὲ ἐνῷ κατ' ἀρχὰς ἥμεθα καλλίτεροι ἢ ὅτι προσεπαθοῦμεν ν' ἀποδείξωμεν ἑαυτούς, γινόμεθα ἐπὶ τέλους οἱοὶ ἐπειθυμοῦμεν νὰ φανῶμεν.

Ο Μαυρίκιος ἐστρέφετο ἔτι ἐνίστε πρὸς τὸ Βαλτραβέρ, ἀλλὰ δεσμοὶ παντοῖο περιέβαλλον καὶ ἐδέσμευον αὐτὸν, ὅταν δέ τις εἰσέλθῃ ἀπαξεῖς τὰς ἀκάνθας τοῦ βίου, δυσκόλως ἔξερχεται αὐτῶν. Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ πατρός του τῷ ἐνεποίουν ὑπόκωφον ἐρεθισμόν, αἱ δὲ νουθεσίαι τῆς ἀγαθῆς μαρκησίας καίτοι τρυφεραὶ καὶ μητρικαί, τῷ ἐνέπνεον οἴκτον καὶ ἀγανάκτησιν, καθότι ἡ νεολαία συρρόνει εἰχε τότε νὰ τιμᾷ ὀλίγιστα τοὺς γέροντας. Η παλινόρθωσις ἐτελεύτα, ἐπλησίας δὲ ἡ κοινωνικὴ ἐκείνη κρίσις, ἡτις ἐφαίνετο ὡς μέλλουσα νὰ μεταβάλῃ τὸν κόσμον ὅλον, οὐδεμίᾳ δὲ ἐποχή, νομίζω, ἀπέδειξε μείζονα περιφρόνησιν παντὸς κανόνος, μείζονα ἔλλειψιν παντὸς σεβασμοῦ. Ἐν ἀγνοίᾳ ἑαυτοῦ δὲ Μαυρίκιος εἶχεν ἐμπλησθῆ τοῦ ἐπαναστατικοῦ ἐκείνου τῆς ἐποχῆς πνεύματος, πρὸς δὲ ὕθουν αὐτὸν φυσικῶς ἡ ζέσις τοῦ αἰματος καὶ τὸ βίαιον τοῦ χαρακτῆρος. Φεύ! πόσον διάστημα ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ νέου τούτου καὶ ἐκείνου, δὲν ἔγγωρίσαμεν κεκομημένον διὰ τοσαύτης χάριτος καὶ παρέχοντα τοσαύτας ἐλπίδας, τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόφρονα καὶ ἀξιέραστον. Τοιαῦται εἶναι αἱ ποιητικαὶ φύσεις, εὑθραυστοὶ ὡς ἡ ὥντος, ἡτις ἀκεραία μὲν εἶναι λείκη, θραυσθεῖσα δὲ γίνεται κοπτερά.

Ἐν τούτοις δὲ Μαυρίκιος περιήρχετο τοὺς Παρισίους, κατέτρωγε τὴν περιουσίαν του καὶ ἐκαλλιέργει τὴν διάνοιαν του τοσοῦτον μόνον, δῶσον ἦτο ἀναγκαῖον, ὅπως μὴ νομίσῃ τις ὅτι ἔφθασε τὴν προτεραίαν ἐκ τοῦ Κόγγο. Ὁλας τούναντίον τῶν γενναίων ψυχῶν, αἵτινες καιρίως πληγωθεῖσαι, ἀποσύρονται εἰς τὴν ἐρημίαν ἵνα θεραπευθῶσιν ἐν σιωπῇ, ἢ ἵνα ἀποθάνωσι, παρε-

δόθη ψυχὴ τε καὶ σώματι εἰς τὸν στροβίλον τῶν χυδαίων διασκεδάσεων, ἐνῷ ἐδύθισεν αὔτὸν ἔτι μᾶλλον ἡ ἀργία καὶ ἡ ἀνίση, ἡ τὰς θυέλλας τῶν παθῶν συγκήτως παρακολουθοῦσα. Παράδοξον, τῇ ἀληθείᾳ, φάρμακον, τὸ πλύνειν διὰ βορβόρου τὰς πληγὰς τῆς ψυχῆς! Ἄξιολύπητος ὁ νέος ὁ μὴ σεβόμενος τὴν ἑαυτοῦ θλῖψιν! διῆριζων αὐτὴν ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶναι ἀξιος τῆς εὐδαιμονίας. Ὡν εὔμορφος καὶ γενναῖος καὶ ἀσωτος, ὁ Μαυρίκιος ἔγεινεν ἐντὸς μικροῦ γνωστὸς ἐν τῷ ἀμφιβόλῳ ἐκείνῳ κόσμῳ, ἐνῷ κατέψυγον τὰ ἄθη τῆς. Αντιβασιλείας, ἀκείνην εὐγενείας τῶν τρόπων καὶ ἀστεισύνης. Ἔγεινε λόγος περὶ τῶν μονομαχιῶν καὶ τῶν ἴππων αὐτοῦ, περὶ τῶν χρεῶν του καὶ τῶν ἐρωτικῶν του ἀθλῶν. Ἀπὸ πτώσεως εἰς πτῶσιν, ἀπήντησε τέλος κατὰ πρόσωπον τὴν ἀκολασίαν, ἡτένισε δὲ τὸ τέρας χωρίς νὰ ὀχριδήσῃ καὶ ἔρριψεν αὐτῷ τὸ ἐπίλοιπον τῆς νεότητός του.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν τοιούτων παρεκτροπῶν, εὗρεν αὐτὸν ἡ τελευταία τοῦ πατρός του ἐπιστολή, ἐπιστολὴ ὥραια καὶ συγκινητική, οὕτε δργήην περιέχουσα ματαίαν οὕτε παιδαριώδη ῥητορικήν.

Ο Μαυρίκιος ἀναγινώσκων αὐτὴν ἡσθάνθη διεγειρόμενα τὰ μᾶλλον εὐγενέστερα αὐτοῦ αἰσθήματα· ἀκούων τὴν σεβαστὴν ἐκείνην καὶ πεφιλημένην φωνήν, ἔχυσε δάκρυα θερμά, κραυγὴ δὲ ἀγάπης ἔξηλθε τῆς πρὸ πολλοῦ σιωπώσης καὶ κεκλεισμένης καρδίας του. Ἦτοι μάζετο ν' ἀναχωρήσῃ, ἀνεγώσει, διερόηγυς τοὺς δλεθρίους δεσμούς, ὅτε αἴφνης ἔμαθεν ὅτι ὁ πατήρ του ἀπέθυνε. Νέοι δόντες καὶ μαχράν, λησμονοῦμεν πολλάκις ὅτι αἱ ἡμέραι τοῦ ἡμετέρου πατρὸς εἶναι μεμετρημέναι, ἀναβάλλομεν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον μῆνα τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ποδὸς αὐτὸν εὐγγωμοσύνης καὶ ἀγάπης ἡμῶν, σχεδὸν δὲ πάντοτε ἐπὶ τάφου προσφέρομεν τὰ δάκρυα ἡμῶν καὶ τὴν ὑστερόδουλον εὐσέεσιαν.

Ο Μαυρίκιος ἔμεινεν ἐμβρόντητος, ἐπαθεὶς δὲ πυρετὸν καὶ παραληρίαν. Ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτὸν οἱ φίλοι του, ἡ κάλλιτον εἰπεῖν οἱ συγένοιχοι του, ἐσπεύσαν νὰ τὸν περιστοιχίσωσιν, ὃστε ἡ συμβᾶσα αὐτῷ συμφορὰ ἀντὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸν ἀπαλλαγῆ τῶν ἀνοσίων δεσμῶν, συνέσφιγξεν ἀπεναντίας αὐτούς ἔτι μᾶλλον. Ἀλλως τε καὶ τὶ ἥθελε πράξεις ἐν Βαλτραβέρ; Ἀφοῦ λοιπὸν κατέβαλε ματαίαν προσπάθειαν, ὅπως γείνῃ κύριος τῶν παρασυρόντων αὐτὸν βορβορωδῶν ὑδάτων, προούτιμησε ν' ἀφεθῇ εἰς αὐτά, καθότι δύσκολον εἶναι νὰ ἀνέλθῃ τις

1. Αντιβασιλεία, Régence, λέγεται κυρίως ἐν τῇ γαλλικῇ ιστορίᾳ, ἡ μεταξὺ τοῦ θανάτου Λουδοβίκου τοῦ ΙΑ'. καὶ τῆς ἐνηλικιότητος Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ'. (1715-1723), ἀντιβασιλεύοντος Φιλίππου τοῦ δουκὸς τοῦ Ορλεάνης.

τὸ δὲ ῥεῦμα ἔκεινο, τὸ ὅποῖον τόσον εὐκόλως κατέρχεται, τὸ δὲ βάροθρον εἰς τὸ ὅποῖον ἀγει, ἔχει παράδοξόν τινα γοντελαν, ἄγνωστον εἰς τοὺς ἐπὶ διαυγῶν μόνον καὶ ἡσύχων ὑδάτων αειποτε πλεύσαντας.

Ἐν τούτοις, ἡ πραγματικότης ὁσημέραι ἀπειλητικωτέρα γινομένη, ἔβασαντες αὐτόν, αἱ δὲ δυσχέρειαι ἐπολλαπλασιάζοντο περὶ αὐτόν, καθότι ἡ σύγχυσις τῶν αἰσθημάτων, ἀνυπερθέτως φέρει εἰς τὴν σύγχυσιν τῶν πραγμάτων δλων.

Οπως καταπραῦνη τὴν ὕδραν τῶν χρεῶν καὶ πληρώσῃ τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ χαῖνον βάραθρον, ὁ Μαυρίκιος ἡναγκάσθη νὰ συνανέσῃ εἰς τὴν διὰ δημοπρασίας πώλησιν τῆς οἰκίας, ἐν ἦν εἶχε γεννηθῆ, καὶ τοῦ κτήματος τῶν πατέρων του, ἐπὶ τέλους δὲ κατάντησεν ἀνεπαισθήτως νὰ συνενωθῇ μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἔκεινων, οὓς βλέπομεν ἐν Πρασίοις οὐδεμίαν ἔχοντας ἴδιοκτησίαν καὶ οὐδὲν ἐπάγγελμα, ἀλλ' ὅμως παιζόντας μεγάλας εἰς τὰ χαρτοπαίγνια ποσότητας χρημάτων καὶ ζῶντας πολυτελῶς καὶ ἐπισκιάζοντας διὰ τοῦ ἀνεξηγήτου καὶ ἀναιδούς αὐτὸν πλούτου τοὺς τιμίους ἀνθρώπους, οὓς περιφρονοῦσιν, οἵτινες ὅμως καὶ αὐτοὶ τοὺς περιφρονοῦσιν ἔτι μᾶλλον.

Οι τι δήποτε πράξιας ὅπως ἀποφύγωμεν αὐτήν, ἔρχεται στιγμὴ καθ' ἣν ἡ εἰμαρμένη ὡς ἀδυστάπτος δανειστής κρούει τὴν θύραν μας, ἔχουσα ἀνὰ κεῖρας τὸν ἰσολογισμὸν αὐτῆς. Μάτην δ' ὅταν παρουσιάζεται, προσπαθοῦμεν ν' ἀρνηθῶμεν τὴν πληρωμήν, ἐκόντες ἀκούτες ἀναγκάζομεθα νὰ τακτοποιήσωμεν τὰς ληψιδοσίας ἡμῶν.

Ἐρρέθη ἐπανεἰλημμένως ὅτι δὲ ἀνθρώπος εἶναι παίγνιον τῆς Τύχης. Τὸ κατ' ἔμε, δὲν γνωρίζω λογικὴν μᾶλλον ἀδυστάπτον καὶ μᾶλλον ἰσχυρὰν τῆς λογικῆς τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Τὰ πάντα ἐν αὐτῷ εἴναι συνηρμολογημένα, εἰς τὸν εἰδότα δὲ νὰ διακρίνῃ τοὺς δρους τῆς λογικῆς ταύτης καὶ νὰ περιμένῃ μεθ' ὑπομονῆς τὸ τέλος, δὲν ὑπάρχει συλλογισμὸς ἀκριβέστερος. Οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὸν Μαυρίκιον, δι', τι ἐπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ συμβῇ, καὶ συνέβη. Ή μοιραία ὥρα εὗρεν αὐτὸν ἐντὸς στενωποῦ, ἔξης διὰ τῆς αὐτοκτονίας μόνον ἢ τῆς ἀτιμίας ἥδυνατο νὰ ἔξελθῃ.

Ἔτοι ψυχὴ διεφθαρεύει, ἀλλ' οὐχὶ καὶ μοχθηρά, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς μεγίστης αὐτοῦ παραρροᾶς, ἥδυνατό τις νὰ διακρίνῃ τὰ παραδόξως πως ἀλλοιωθέντα ἔχην εὐγενοῦς καταγωγῆς καὶ ἐμφύτου μεγαλοψυχίας. Μεταξὺ ἀνθρώπων, παρ' οἷς ἡ ἔνδεια τῆς ἀνατροφῆς γαυριᾶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς πολυτελείας τῶν ἐπίπλων, ἐν τῇ τύρβῃ ἐκείνῃ τῶν νεοπλούτων, ἐν ἦν δύναται τις νὰ ἔδη ὡς ἐν ταῖς Κομιγενομέναις τοῦ Μολιέρου, ἀμαξηλάτας ὑποκρινομένους τοὺς μαρκησίους, ὁ Μαυρίκιος διετήρησε τρόπους ἱπποτικούς καὶ κομίους, πνεῦμα τολμηρὸν καὶ ὑπερφράνον, λαμ-

πρὸν δ' ἐπὶ στιγμὴν ἔξεπεμψε λάμψιν ἐν τῇ ζοφερῷ νυκτὶ ἐν ἦν εἶχεν ἀποπλανηθῆ. Μεταξὺ τῶν δύω διεξόδων τῶν παρουσιαζομένων αὐτῷ, ὁ Μαυρίκιος δὲν ἐδίστασεν. Ἐλλως τε καὶ ἡ ηθικὴ αὐτοῦ αὐτοκτονία εἶχε πρὸ πολλοῦ ἐπιτελεσθῆ, ὑπελείπετο δ' αὐτῷ μόνον νὰ ταφῇ, ἢ δὲ κατατάκουσα αὐτὸν ἀνία καὶ ἡ ἀπδία, θὺ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς πάντα ἡσθάνετο, ὥθουν αὐτόν, κατ' ἀνάγκην, πόδες τῶν τοιαύτην χυδαίαν ἔκβασιν, ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν δὲν ἦτο σπάνιον νὰ βλέπῃ τις παιδία εἰκοσαετῆ ἀπολέσαντα πᾶσαν ἐν τῷ βίῳ ἐλπίδα.

Ἄφοῦ ἀπαξέλλεισθε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, μὴ συγκατατιθέμενος, ἐν ἦν διετήρει, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ταπεινώσει του, ὑπεσηφανείᾳ, νὰ ἀφήσῃ τὴν ζωὴν ὡς ὁρειλέτης ἀναξιόχρεως φεύγων ἐνώπιον τῶν κλητήρων, ἐπώλησε τὸ ἀγροκάπιον, τὸ δηποῖον μέχρι τῆς στιγμῆς ἔκεινης εἶχεν ἀφῆσει ἀνέπαφον χάριν τῆς Μαγδαληνῆς. Καίτοι δὲ διατηρήσας ἀμυδρὰν τὴν μνήμην τῆς ἔξαδέλφης του, εἶχε προΐδει οὐχ ἦττον τὴν πιθανήν αὐτῆς πενίαν.

Αμα μαθὼν ὅμως ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε λάθει ὡς νόμιμον αὐτῆς κτῆμα τὸ Βαλτραέρ, ἐξεποίησεν, ὅπως καλύψῃ νέα χρέη, τὸ μόνον λείψανον τῆς πατρικῆς κληρονομίας. Ἐπειτα δὲ αἰσθανθέμενος τὴν ἀδρίστον ἔκεινην τῶν συγκινήσεων ἀνάγκην, τὴν οὐδέποτε ἐν ἡμῖν σθεννυμένην, ηθέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ πρὶν ἡ ἀποθάνη τὴν χώραν, ἐν ἦν εἶχε γεννηθῆ.

Ἡ εἰς τὸν γενέθλιον τόπον ἐπισκεψίς του αὐτῆς, δι' ἣς ἥπιζε νὰ ἀναζωπυρήσῃ τὴν νεότητά του, κατέδειξεν αὐτῷ ἐναργῶς τὴν γυμνότητα καὶ τὴν ἀθλιότητα τοῦ βίου του. Μόλις ἀνεγνώρισε τὰς ἀτραπούς, τὰς δρούσας εἶχε τοσάκις διατρέξει μεταξὺ τῆς μαρκησίας καὶ τοῦ ἵπποτου, εἰδεὶ δὲν ἀνευ συγκινήσεως τὴν λαμπρὰν ἔκεινην φύσιν, ἢν τόσον ἡγάπησε καθ' ἣν ἐποχὴν ἦτο ώραίος καὶ νέος ὡς αὐτή. Ὁτε ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς οἰκίας, ἐν ἦν εἶχεν ἀποθάνει δ πατήρ του, οὐδὲ ἐν δάκρυ ἐπεσεν ἀπὸ τῶν ἔηρῶν βλεφάρων του. Δικαία τῶν μεμολυσμένων ψυχῶν τιμωρία, αἴτινες ἀφοῦ ἐξύθρισαν πᾶν δ, τι ἐπὶ τῆς γῆς ιερὸν καὶ ὄσιον, τολμῶσι νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὰ νάματα τῶν ἀγνῶν συγκινήσεων. Χάλικας μόνον ἐν αὐτοῖς εύρισκουσι.

Δεινῶς ἥθελομεν ἀπατηθῆ πιστεύοντες ὅτι δὲν νέος οὔτος ἦτο δυνατὸν νὰ ἀνακαίνισθῃ πλησίον τῆς Μαγδαληνῆς. Λειτουργὸς δὲν τῆς ἥδυπαθοῦς καλλονῆς, πῶς ἥδυνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν παρθενικὴν ἔκεινην καλλονήν; Οὐ μόνον βλέπων αὐτὴν δὲν κατεγορητεύῃ ὑπὸ τῶν χαρίτων αὐτῆς, ἀλλὰ τούναντίον ἀφοῦ τὴν παρετήρησε μετὰ περιεργίας, ὡς ἥδυνατο νὰ παρατηρήσῃ ἀνδριάντα τινὰ ἢ εἰκονογραφίαν, ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ ἔξαδέλφη του οὐδένα εἶχε χαρακτῆρα, ηθικάνθη δὲ μόνον παρ' αὐτῇ τὸ αἰσθημα ἔκεινο τῆς στενο-

χωρίας καὶ τῆς συστολής, ὅπερ αἰσθάνονται συνήθως οἱ ἐκδειγητρύμενοι, ἀπαντῶντες κατὰ τύχην γυναῖκα ἄγνην.³ Απῆλθε δὲ ὡς εἶχεν ἔλθει οὐδένι οὐδενὶ εἰπών.

Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Παρισίους, φίσπευσε νὰ διαφρύθυμίσῃ τὰς ὑποθέσεις του. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἥδη, εἶχεν ἀποτέλεσμα τοὺς ὑπηρέτας του καὶ πωλήσει τὰς ἀμάζας του. Διὰ τοῦ τιμήματος τοῦ ἀγροκηπίου ἀπέτισε τὰ τελευταῖα αὐτοῦ χρέη, ἔμενον δ' αὐτῷ χίλια περίπου φράγκα, τὰ ὅποια ἥρκουν ὅπως φύσης εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁδοιπορίας του. Ἐλεύθερος πάσης φροντίδος, ἀπεφάσισε νὰ διέλθῃ ἐν τῇ ἔρημιᾳ τὰς τελευταῖς τῆς ζωῆς του ἡμέρας⁴ καὶ εἶχε μὲν κακῶς ζῆσει, ἀλλ' ἥθελε τούλαχιστον ν' ἀποθάνῃ καλῶς, δηλαδὴ μετ' ἀξιοπρεπείας, αὐθότι δ' δυστυχής οὐδεμίαν ἔχων πίστιν, οὔτε περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐφόρτιζεν ἀλλως οὔτε περὶ τοῦ Θεοῦ, οὐδ' αὐτὴ δὲ ἡ εἰκὼν τῆς Μαγδαληνῆς ἐφώτισε τὴν πρόσωρον τοῦ βίου του ἐσπέραν, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐμνήσθη τῆς γλυκειᾶς αὐτῆς μορφῆς. Ἐν τῇ φιλαυτίᾳ του δὲν ἐνεθυμήθη διὰ ἐπέκειτο δίκη, καθιστᾶσα καὶ πάλιν προβληματικὴν τὴν περιουσίαν καὶ αὐτὴν τὴν τύχην τῆς ἐξαδέλφης του.

Ἡώρα ἡγγιζεν, ἐὰν δ' εἰσέτι περιέμενε, τοῦτο δὲν προήρχετο ἐκ φόβου τινὸς ή δισταγμοῦ, ἀλλὰ μετὰ τοσούτους κόπους καὶ ματαίαν ἀνησυχίαν, ἀπήλαυνεν ἀσμένως τῆς γαλήνης καὶ τῆς σιωπῆς, οἵτινες περιβάλλουσι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν, διε ἐκπληρώσασα τὴν ἐντολὴν της καὶ ἐτοίμη οὕτα πρὸς ἀναγώρησιν, οὐδεμίαν ἔγει πλέον ἐν τῷ κόσμῳ ἀσχολίαν. Τὰ πάντα προϊώνιζον τὴν ἀμετάτερπον αὐτοῦ ἀπόφασιν. Εἶχε γράψει πρὸς τὴν Μαγδαληνὴν τὸν τελευταῖον αὐτοῦ ἀσπασμόν. Τὰ πιστόλια του ἦσαν πλήρη, πλειστάκις δ' εἶχε θέσει ἐπὶ τοῦ μετώπου του τὰ γάλκινα αὐτῶν χείλη, ὡσεὶ θέλων νὰ συνειθῇση τὸ ψυχρὸν τοῦ θανάτου φίλτρα. Τέλος, κατέστρεψε πᾶν ἵχνος τοῦ παρελθόντος, ὅπως παραδώσῃ πτῶμα μόνον εἰς τὰ πολυπράγμονα τῶν πολλῶν σχόλια.

Ζ'

Ἐξελθὼν τὸ πρωΐ ὁ Μαυρίκιος, ἐπανῆλθε τὸ ἐσπέρας διατρέξας δ' ὅλης τῆς ἡμέρας τὰ πέριξ τῶν Παρισίων δάσον. Ἡ ζωὴ ἐφαίνετο αὐτῷ εἰς ἀκρον φορτική, βαθέως δ' ἡσθάνετο τὸ μηδαμινὸν τῆς καρδίας του καὶ τὴν ἐξάντλησιν τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων. Ἐπιστρέψαντας δικαδεῖ ἀνέῳξε κιβώτιον, ἐν φέκειντο συσσωρευμέναι φύρδην μήγδην αἱ ἐπιστολαὶ, διε ἐν εὔτυχεστέροις καιροῖς εἶχε λάθει. Ἐπιστολαὶ οἰκογενειακαὶ καὶ ἐρωτικαὶ, ἀνθη ἀπεξηραμένα, ταινίας ἐφθαρμένα, βόστρυχοι, ὀλόκληρον ἐν λόγῳ τῆς νεότητος του τὸ ποίημα κατέκειτο ἐκεῖ. Ἀνοίγων τὸ κιβώτιον τοῦτο διὰ γειρὸς οὐχὶ ἀγαν εὔσεβοῦς οὐδὲ συγκεκίνημένης, ἐταράχθη οὐχ ἡτον δ-

σφραινόμενος τὴν εὐωδίαν ἐκείνην τῶν εὐδαιμόνων ἡμερῶν, τὴν ὡς ἐμπριντὴν αὖταν ἐξ αὐτοῦ ἐξελθοῦσαν. Μεταξὺ τῶν ἐπιστολῶν, διε ἀνέγνωσε πρὶν ή καύση αὐτάς, ή τύχη παρενέθαλεν ἐκείνην, ή εἶχε γράψει αὐτῷ ἀλλοτες ἡ ἐξαδελφὴ του ἐν ἀγνοίᾳ τῆς μαρκησίας καὶ τοῦ ἴπποτου, πρῶτον δὲ ἥδη ἀνέγνωσεν οὔτην ὀλόκληρον μειδιῶν ἐπὶ τῇ ἐν αὐτῇ ἀφελεῖ χάριτι. Ἀφοῦ τὸ πῦρ τὰς ἀπετέφωσεν ὅλας, δι Μαυρίκιος ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ κενοῦ κιβωτίου μικρογραφίαν, ή εἶπι πολλὴν ὥραν ἐθεώρησε σύνοφρος καὶ σκυθρωπός. Ἡτο ή εἰκὼν τῆς πρώτης, τῆς μόνης γυναικός, ήγάπησεν. Ἡ μορφή της ἦτο εὐειδής, ἀλλ' εἶχε καλλονὴν ἀπαισίαν, οὔτως εἰπεῖν, εἰς τὸν ἔξετάζοντα δ' αὐτὴν καλῶς ἐφάνετο ὧσει σφιγξ μυστηριώδης, προτείνουσα ὡς αἰνιγμα εἰς τοὺς διαβάτας τὴν καρδίαν της, καὶ κατατράγουσα τοὺς ἀφονας τοὺς πειραμένους νὰ λύσωσι τὸ αἰνιγμα τοῦτο. Μετά τινας στιγμὰς δι Μαυρίκιος ὑπὸ μίσους καὶ δργῆς κινούμενος ἐρίζωψε μακρὰν αὐτοῦ τὴν μικρογραφίαν, ἦτις ἐθρύβουσθη πεσοῦσα ἐπὶ τῆς πλακὸς τῆς καμίνου, ἐπειτα δ' ὥστε ἐξαντληθεῖς ἐκ τῆς τελευταῖας ταύτης πράξεως, ἐπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου καλύπτων τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν. Μιαν περίπου ὥραν ἔμεινεν οὔτως, ἐγείρων δ' αἰρόντης τὴν κεφαλὴν εἰδὲν ἰσταμένην ἐνώπιον του τὴν Μαγδαληνὴν μελαγχολικῶς μειδιῶσαν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνόμισεν δι τοῦ ἡτο ἀπάτη τῶν ἐξεγηρμένων αὐτοῦ αἰσθήσεων, ἐπὶ στιγμὴν ἐπιστευσεν δι τοῦ ἔβλεπε τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου παριστάμενον αὐτῷ, ἀλλὰ ταχέως ἀπέκρουσε τὰς ποιτικὰς ταύτας εἰκόνας.

— Σὺ εἶσαι! σὺ Μαγδαληνή! τί θέλεις; τί ζητεῖς; Πῶς ἥλθες; Οπωσδήποτε δὲν εἶναι ἐδῷ ή θέσις σου.

— Ναι ἐγώ εἴμαι, ἐξαδελφε, ἀπεκρίθη ἡ νεᾶνις οὐδέλως ἐκ τῶν ἀποτόμων λόγων του πτονθεῖσα. Ἔγώ εἴμαι η μαλλον ἡμεῖς εἰμισθα, καθότι η Ὁρσολα εἶναι μαζί μου, περιμένει ἔξω ἐν τῷ προθαλάμῳ. Δὲν ἡδυνήθην νὰ τὴν πείσω νὰ μάποχωρισθῇσως δὲ θὰ εὐχαριστηθῆς βλέπων αὐτὴν ἐνίστε.

— Τί ίδεα σᾶς ἥλθε ν' ἀφήσετε τὴν οἰκίαν σας; ἡρώτησεν δι νεανίας. Πῶς ἥλθετε εἰς τὴν αἰσχρὰν ταύτην πόλιν; δὲν ἡξεύρετε δι τοῦ ἐδῆ ἀποθνήσκει τις ἐξ ἀκδίσις καὶ λύπης καὶ ἀθυμίας. Παιδία μου, ἀπέλθετε δισον τάχιστα καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ Βαλτραβέρ καὶ εἰς τὰ δάση σας.

— Εἶσαι εὐκολος, ἐξαδελφε, ἀπήντησεν η Μαγδαληνή. Δὲν ἡξεύρεις δι τοῦ ἔχασα τὴν δίκην μου, δι τοῦ Βαλτραβέρ δὲν μοι ἀνήκει πλέον, καὶ δι τοῦ εὑρίσκομαι εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς ήν εὔρισκόμην τὴν φιλιοπωρινὴν ἐκείνην ἐσπέραν, κατὰ τὴν ὄποιαν μὲς ἀπήντησας εἰς τὰ δάση ἐκεῖνα, οπου μὲ συμβουλεύεις νὰ ἐπιστρέψω;

— Τὸ Βαλτραβέρ δὲν σοι ἀνήκει! ἔχασες

τὴν δίκην! ἀνέκραξεν δὲ Μαυρίκιος ἔντρομος.

— Ναι ἔξαδελφε, ἀλλ' ἕγω δὲν λυποῦμαι τὰ πλούτη μου, λυποῦμαι μόνον δὲν ἐσεβάσθησαν τὴν θέλησιν τῆς ἀγαπητῆς μαρκησίας μας. Σ' δύολογῷ προσέτει δὲν ἥλπιζα νὰ λάθης ποτὲ ἐκ νέου κατοχὴν τοῦ κτήματος τούτου ή σὺ ή τὰ τέκνα σου.

— Τὰ τέκνα μου οὐδενὸς θὰ ἔχωσιν ἀνάγκην, περὶ ἐμοῦ δὲ δὲν πρόκειται, εἰπε συντόμως δὲ Μαυρίκιος. Διατί νὰ μὴ δεχθῆς τὸ ἀγροκήπιον δὲ σοὶ τὸ προσέφερα; διατί μὲ ἀφῆσας νὰ τὸ πωλήσω; διατί δὲν μὲ εἶπες τότε δὲν ὅτο δυνατὸν νὰ μείνῃς ἄνευ πόρου ζωῆς; Τί θὰ γείνῃς τώρα;

— Μὴ μὲ ἐπιπλήττης, ἔξαδελφε. Βλέπεις δὲν δὲν ἀμφιβάλλω περὶ σου, ἀφοῦ πρὸς σὲ ἀποτελεῖνομαι. Σὲ διαβεβαιῶ δὲν οὐδὲ στιγμὴν ἐδίστασα. Εἶπον κατ' ἔμαυτήν. ‘Ο ἔξαδελφός μου εἶναι τὸ μόνον στήριγμα, τὸ δόπιον δύναμαι τοῦ λοιποῦ νὰ ἐπικαλεσθῶ. Ἡζεύρει δὲν ὥγαπησα τρυφερώτατα τὸν γέροντα πατέρα του καὶ δὲν εἴμαι καλὴ νέα, ἀξία τῆς μερίμνης του. Τὸν γνωρίζω, εἶναι γενναῖος. Θὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν του, εἴμαι δὲ βεβαία δὲν δὲν θὰ μ' ἀποκρούσῃ. Ἡτούμασα λοιπὸν τὸ μικρόν μου δέμα ως δὲν ἀνεγώρησα ἐκ Μονάχου, καὶ ἀφοῦ ἀπεχαιρέτισκ τὸν φιλόξενον οἶκον, ἐν ᾧ ἐπὶ τοσοῦτον ἔζησα, ἐκένησα καὶ ἥλθα. Μαυρίκιε, δὲν ἔκαμα καλά; Νομίζεις δὲν ἔπρεπεν ἀλλως νὰ πράξω;

‘Ο Μαυρίκιος δὲν ἀπήντησε. Καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου προσέβλεπε τὴν Μαγδαληνὴν ως ἀνθρώπος μὴ εἰδὼς ἐὰν κοιμᾶται ή ἐὰν γρηγορεῖ, εὔκόλως δ' ἡδύνατό τις νὰ μαντεύσῃ ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ προσώπου του, τί ἐν τῇ ψυχῇ του συνέβαινε. ‘Η Μαγδαληνὴ προσεποιήθη δὲν εἶδε τίποτε, ἀλλ' ὅμως προσέθηκε μετ' ἀξιοπρεπίας.

— Πρὸ πάντων, ἔξαδελφε, μὴ νομίσῃς δὲν θὰ σοὶ γείνω βάρος, δὲν ἀξιῶ νὰ μεταβάλῃς κατ' οὐδὲν τὰς ἔξεις σου καὶ νὰ θυσιάσῃς τὴν ἐλευθερίαν σου. Αἱ ἰδικαὶ μου ἔξεις εἶναι ἀπλαῖ, ἀρκοῦμαι εἰς ὀλίγα, ή δὲ πενία μου δὲν θὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν πλοῦτόν σου. Θὰ σὲ παρακαλέσω μόνον ν' ἀναβάλῃς ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸ μελετώμενον ταξιδίόν σου. Βεβαίως δὲν θὰ μ' ἀφήσῃς μόνην, ἄνευ προστασίας ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει, τὴν διοίκησιν δὲν διδοῦς ἀποκαλεῖς αἰσχράν. Θὰ μείνῃς, δὲν θ' ἀναχωρήσῃς. ‘Ο εὐγενὴς πατέρας σου, ή ἀγαθὴ μαρκησία σὲ παρακαλοῦσι δι' ἐμοῦ, σὲ παρακαλεῖ δὲ καὶ ή μήτηρ μου, ήτις ἀποθνήσκουσα μ' ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς ἀδελφῆς της. Ἐνθυμοῦ τὴν ἐπιστολήν, ήν μόνην κληρονομίαν μὲ ἀφῆσεν. Εἶναι τὴν ἐλησμόνησας, Μαυρίκιε, ίδου ἀνάγνωθι αὐτήν.

Τὸ βέβαιον εἶναι δὲν ο Μαυρίκιος οὐδέποτε εἶχεν ἀναγνώσει τὴν ἐπιστολὴν ταύτην. ‘Ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκύψεων, αἱ διοίκησι τὸν ἐτάραντον

ἥδη, δὲν εἶναι ἀπορίας ἀξιον δὲν δὲν ἐφορόντισε νὰ ἔξελέγῃ τοὺς τίτλους, τοὺς βεβαιοῦντας τὴν ταύτην τῆς Μαγδαληνῆς, οὐδὲ νὰ ἰδῃ πῶς ἡ ἐν Μονάχῳ θεῖα του ἔγραφε τὴν γαλλικήν. ‘Ο πατέρας του τῷ εἶχεν εἰπεῖ. ‘Ιδού ἡ ἔξαδελφὴ σου· αὐτὸς δὲ εἶχεν ἀσπασθῆ τὴν ξένην χωρίς νὰ ἔξετασθε ἀλλο τι. Βέβασις μηχανικῶν τὴν ἐπιστολὴν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Μαγδαληνῆς, διηῆθε δὲ αὐτὴν μετ' ἀδιαφορίας.

‘Οπωσδήποτε ὅμως ἡ καρδία αὐτοῦ δὲν ἦτο ἐντελῶς πεπωρωμένη, ἀλλ' ἐκέντητο εἰσέτευκτισθησίαν τινά, ήν ἡδύνατο νὰ κινήσῃ μεγάλη τις συγκίνησις. ‘Ο Μαυρίκιος εἶχε διατηρήσει πρὸ πάντων, καίτοι οὐχὶ ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ ἀκμῇ, τὴν πολυτιμοτάτην ἄμα δὲ καὶ διεθριωτάτην τῶν διανοητικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, τὴν δύναμιν ἐκείνην, ητις διεγειρούμενη ἐν ἡμῖν πρώτη, ἀποθνήσκει τελευταία, τὴν εὐεργετικὴν ἄμα δὲ καὶ φθοροποιῶν, τὴν δηλητηριώδη καὶ θεραπευτικήν, τὴν ὑπεράνθρωπον δύναμιν τὴν ώς ἁδού βάσανος ή ως οὐρανία γοντεία εἰς τὰς θλίψεις ἡμῶν ή τὴν χαρὰν προστιθεμένην, ἐνὶ λόγῳ τὴν φαντασίαν.

‘Αναγινώσκων τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην, ήτις τοὺς ἡμιούστους καρακτῆρας εἶχεν ἵδει τὸ πρῶτον δὲ πατέρα του, ἐνεθυμήθη κατ' ὀλίγον ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς φυινοπωρινῆς ἐσπέρας, καθ' ἓν ἐνεφανίσθη αὐτῷ ή Μαγδαληνή. Εἶδε τὸ σκιερὸν δάσος, τὴν δύσιν τοῦ ἥλιου, τὰς κιγκλίδας τοῦ κήπου, ἐπὶ τοῦ ἔξαστου δέ, οὐ δὲ μικρὰ Γερμανίς ἀνέβαινε τὰς βαθυίδας, τὸν ἴπποτην καὶ τὴν μαρκησίαν ἐγειρουμένους, σπας τὴν ὑποδεγχῶσιν. Αἱ ἀναμνήσεις αὗται τὸν συνεκίνησαν, ῥύάκιον δὲ καθαροῦ ὅδατος ἀνέβλυσε τῶν ξηρῶν τοῦ βράχου πλευρῶν. ‘Οτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὰς τελευταίας γραμμὰς τὰς εἰς αὐτὸν ἀπευθυνομένας, ὅτε ἀνέγινε τὰς λέξεις ταύτας· «Καὶ σύ, διὸ δὲν γνωρίζω, ἀλλὰ πρὸς διὸ αἰσθάνομαι μητρικὴν στοργήν, οὐέ τῆς ἀδελφῆς μου, ἐὰν ἔχῃς τὴν ψυχὴν τῆς μητρός σου, θὰ φανῆς ἀγαθὸς καὶ ἀδελφικὸς πρὸς τὴν ἀγαπητήν μου Μαγδαληνήν...», δὲ βράχιος ἐρράγη, ή δὲ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον αἰχμάλωτος πηγὴ ἐρρέουσεν ἀφθονος καὶ δραμητικήν. ‘Ενθὲ δὲ Μαυρίκιος προσεπάθει νὰ καταστείλῃ τὰ δάκρυά του, κρύπτων τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰ προσκεφάλαια τοῦ ἀνακλίντρου, ή Μαγδαληνὴ τὸν ἔθερων σοφαρὰ καὶ τεθλιμένη, ώς μήτηρ ισταμένη παρὰ τῇ κοιτίδι τοῦ νοσοῦντος τέκνου της.

— Μαυρίκιε, φίλε μου, ἀδελφέ μου, τί ἔχεις; ήδιώτης διὰ φωνῆς γλυκείας.

Τὴν ἐκάθισε πλησίον του, τὴν ἔλαβε τῆς χειρός, ὑπὸ τὸ κράτος δὲ τῆς συγκινήσεως διηγήθη ὅτι ἐκ τοῦ βίου του ἡδύνατο νὰ διηγήθῃ χωρίς νὰ ἐκφοβίσῃ τὴν ἀπὸ τῶν χειλέων αὐτοῦ κρεμαίνην παρθενικὴν ψυχήν. Εἶπε τὴν ἀπώλειαν

τῶν ἐλπίδων του, τὰς παρεκτροπάς, εἰς ἀς ὀθησεν αὐτὸν ἡ Θλῖψις καὶ ἡ ἀνία, τὰς παραφοράς, τὴν καταστροφὴν τῆς περιουσίας του, τὴν ἀνδίαν, ἦν πρὸς τὸν βίον ἡσθάνετο, τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ν' αὐτοκτονήσῃ. Εἶπε τὰ πάντα, εὐχόλως δὲ δύναται τις νὰ φαντασθῇ όποια τις ὑπῆρξεν ἡ διήγησις ἔκεινη. Ο Μαυρίκιος παρέστησεν ἔαυτὸν μετὰ κρυφίας τινὸς αὐταρεσκείας, ώς ἥρωα τῆς ἀπογοητεύσεως, ώς ποιητικὸν θῦμα τῆς πραγματικότητος τοῦ βίου. Τοσοῦτος εἶναι δὲ περὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν τῦφος! Υπῆρχον τότε ἐν τῇ κοινωνίᾳ θεωρίαι τινὲς παριστῶσαι τὴν ἀκολασίαν ώς τὴν μόνην διέξοδον τῶν γενναίων ψυχῶν. Ο Μαυρίκιος ὑπέδειξε τοιούτον τηγάτισσατο δὲ τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανὸν καὶ μεμφόμενος τὴν κοινωνίαν ὅλην, ἔαυτον μόνον ἐφείσθη.

Η Μαγδαληνὴ τὸν ἥκουε μετὰ λύπης ἄμα δὲ καὶ οἴκτου, δτε δ' ἔπαυσε λέγων, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ σιωπηλὴ καὶ σκεπτική.

— Εἶναι παράδοξος ίστορία, εἶπεν αἰφνης, ἀνυψοῦσα φαιδρὸς τοὺς ὠραίους αὐτῆς δρθαλμούς· δύστυχῶς ἀναγκάζουαι νὰ σοὶ ὄμοιογήσω δτι τίποτε σχεδὸν δὲν ἐνόησα. Υπερβαίνει τὴν διάνοιαν πτωχῆς κόρης, ἐρχομένης ἐκ τῆς ἐπαργίας, δπου ἔκπεσεν ἀπλῶς ἐν τῷ μέσῳ ἀνθρώπων τιμίων καὶ ὀλιγαρχῶν. Δὲν ἐσυνείθισα ἐκεῖ εἰς τὰ τοιαῦτα ἔκτακτα αἰσθήματα καὶ ἐφόρονυν μέχρι τοῦδε, δτι ἡ ζωὴ καίτοι ἔχουσα πολλὰς περιπτετελας, εἶναι λαμπρὸν τοῦ θεοῦ δῶρον. Εξ ὅσων εἶπες, τὸ μόνον σαφὲς εἶναι, δτι κατεσπατάλησας τὴν περιουσίαν σου καὶ δτι ἐγὼ μὲν δὲν ἔχω τίποτε, σὺ δ' ἔχεις ἄλλα τόσα. Δὲν εἶναι λόγος ἀπελπισίας. Ἀλλὰ εἰπέ μοι καὶ σὺ τώρα τί θά γεινης; τί θὰ κάμης; θ' αὐτοκτονήσῃς; Δὲν εἶναι πλέον δυνατόν. Δὲν ἥλθον νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν περιουσίαν σου μόνον, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὴν ἀγάπην σου. Καίτοι πτωχός, εἶσαι οὐχ ἥττον ὁ φυσικὸς καὶ νόμιμος προστάτης μου. Κρίνε καὶ σύ. Αἱ μητέρες μας ἔσταν ἀδελφαί, ἀδελφότεραι μᾶς βλέπουσι καὶ μᾶς ἀκούουσιν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Οτε ἔχρουσα τὴν θύραν σας, δι πατήρ σου μὲ ἔσφιγξεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἔγεινα ἡ ἀγαπητὴ αὐτοῦ θυγάτηρ. Εγὼ σὲ ἀντικατέστησα παρ' αὐτῷ, ἐγὼ ὑπῆρξα τὸ τελευταῖον τοῦ γήρατός του μειδίαμα, ἐγὼ παρέστην εἰς τὸν θάνατόν του, ἐγὼ ἔκλεισα τοὺς δρθαλμούς του. Άλλ' οὐμως ἀποφανισθεῖσα καὶ δεύτερον, ἵδοι εὑρίσκομαι μόνη ἀνευ πόρων ζωῆς, ἀνευ προστασίας, πλὴν τῆς σῆς, ἐντὸς κόσμου πλήρους ἀγνώστων ὑφάλων. Μαυρίκιε, ἀποκρίνου, φρονεῖς δτι ἡ ζωὴ σου σοὶ ἀνήκει;

— Υπὸ τὸ βάρος τῶν καθηκόντων τούτων τῶν ώς κεραυνὸς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐνσκηπτόντων, δι Μαυρίκιος ἔφριξεν ἀναγκάζόμενος νὰ ζήσῃ, δπως ἥθελε φρίξει ἄλλοτε ἀναγκάζόμενος ν' ἀποθάνῃ, ἔθεωρης δ' ἔαυτὸν ώς δεσμώτην,

δστις καθ' ἦν στιγμὴν βλέπει λυομένας τὰς ἀλησεις του, αἰσθάνεται δτι ἔτι μᾶλλον στερεοῦνται. Ἀπόντησε δ' ἐκδηλῶν μεγίστην ἀπελπισίαν. Τι ἥδυνατο νὰ πράξῃ ὑπὲρ τῆς ἔξαδέλφης του, δι ὑπὲρ ἔαυτοῦ μηδὲν δυνάμενος; Πῶς ἥδυνατο νὰ τὴν βοηθήσῃ δι πὸ τὸ ἄχθος τῆς εἰμαρμένης καμπτόμενος;

— Φύγε, ἀναχώρησον, ἀφες με! ἀνέκραξεν ἔξω ἔαυτοῦ. Σεβάσθητι τὴν δυστυχίαν μου! μὴ μὲ θρίζης ἐν τῇ ἀπογνώσει μου. Ξε βῆτης, ἐφ' ἡς ἴστασαι, μὴ κάλει εἰς βοηθείαν τὸν πνιγόμενον, μὴ θέλει στήριγμα τὸν ὑπὸ τῆς θυέλλης σαλευόμενον κάλαμον!

— Φίλε, ἀπήντησεν ἡ Μαγδαληνή, στηριγμῶμεν δὲ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου καὶ θέλομεν ἀντιστῆτεις τοὺς ἐναντίους ἀνέμους, τείνωμεν πρὸς ἀλλήλους χεῖρα βοηθείας καὶ θέλομεν σωθῆτων ἀπειλούντων ἡμᾶς ὑδάτων, θέλομεν δὲ φύσεις ὅμου ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ἐφ' ἡς οὐδὲν ἔγαλον εὑρίσκομαι, ώς λέγεις. Εγε θάρρος, Μαυρίκιε! Αντὶ νὰ κλαίης τὴν τύχην σου καὶ νὰ θέλης νὰ ταφῆς, ἐγέρθητε. Ο θάνατος εἶναι ἀγόνος ἔξιλασμός. Ζῆθι καὶ ἔσο τέλος ἀνήρ. Η πραγματικότης μόνη εἶναι γόνιμος, ἀρκεῖ νὰ ἐννοηῇ τις καὶ ν' ἀγαπᾷ αὐτήν. Εἴμεθα μὲν πτωχοί, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐλάθομεν παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸν νοῦν, τὴν ρώμην καὶ τὴν ὑγείαν; Θὰ πράξωμεν, φίλε μου, δι πράξαν καλλιτεροὶ μας, δι πράξαν ἄλλοτε ἡ μαρκησία καὶ δι πρόπτης. Θὰ ἐργασθῶμεν ώς τέκνα τοῦ Θεοῦ.

— Η ἰδέα αὕτη δὲν ἔφανη καταγοητεύσασα τὸν Μαυρίκιον, δστις διὰ βιαλας χειρονομίας ἔξεδήλωσεν δργήν καὶ περιφρόνησιν.

— Θὰ κατασκευάσω παιγνίδια, αἱ; ἥρωτησεν ἀναστέλων τοὺς ὄμους.

— Διατέ ζήι, ἔξαδέλφε. Μήπως δὲν κατεσκεύασε παιγνίδια δι πατήρ σου; ή μήπως ἦτο ἀγενέστερος σου;

— Ο Μαυρίκιος ἡγέοθη, περιελθὼν δὲ δις τὸ δωμάτιον, ἔστη αἰφνης ἐνώπιον τῆς Μαγδαληνῆς.

— Αποφάσισον Μαυρίκιε! ἀνέκραξεν εύτολμως ἡ νέα.

— Λοιπὸν εὔχαριστόσου, εἶπε δι' υφους ἕκκιστα φιλόφρονος. Θὰ πράξω δι πράξαν ἥθελα βεβαίως πράξεις ὑπὲρ ἔμαυτοῦ, θὰ ζήσω.

— Εὔχαριστῶ, ἔξαδέλφε! εἶπε συγκινηθεῖσα ἡ Μαγδαληνή. Είσαι ἀγαθός, ἕξευρα δτι δὲν θα μ' ἀποκρούσῃς, προσέθηκε λαμβάνουσα αὐτὸν τῆς χειρός. Θὰ παρακαλῶ τὸν Θεόν νύκτα καὶ ἡμέραν νὰ ἐπιδαψιλεύῃ τὰς εὐλογίας του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου.

— Καλά, καλά, ἀπεκρίθη δι Μαυρίκιος ἀποσύρων τὴν χειρά του. Ο Θεός ἔχει τόσας ἀσχολίας, ωστε τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ δι τοιαῦτα πράγματα. Θὰ ζήσω, ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν, δτι ἀφοῦ ἐ-

ξασφαλίσω τὴν τύχην σου, θὰ γείνω πάλιν ἐλεύθερος καὶ κύριος τῆς ίδιας μου.

— Αὐτὸς ἐννοεῖται! εἶπεν ἡ νέα. Ἐγώ ήδη σχέδια διοργανώσεως, περὶ ὧν θὰ δμιλήσωμεν ἀδελφικῶς, εἶμαι δὲ ἐκ προτέρων πεπεισμένη ὅτι θὰ τὰ ἐπιδόκιμάτης. Δύο μόνον ἔτη ζητῶ, ὅπως ἔγκυασταθῶ ἐν τῷ βίῳ, τῇ βοηθείᾳ σου καὶ τοῦ Θεοῦ.

— Δύο ἔτη! ζητεῖς δύο ἔτη! ἀνέκραξεν ὁ νεανίας μετ' ἀνυποκρίτου ἐκπλήξεως.

— Σοὶ φαίνονται πολλά; Ἐσο βέβαιος, φίλε μου, ὅτι οὐδὲν θέλω παραμελήσει ὅπως συντάμω τὸν χρόνον τοῦτον τῆς δοκιμασίας.

Ἐν τούτοις ἡ Ὁρσολα μὴ ἀντέχουσα πλέον, ὥρμησεν ὡς ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὸ δωμάτιον καὶ περιεπύζατο τὸν Μαυρίκιον, ὅστις μετ' ἀθυμίας ἀπέκρουσε τὴν παταγώδη ταύτην ἐκδήλωσιν ἀκαίρου τρυφερότητος.

Ιστάμενος παρὰ τὸ παράθυρον, ὥχρός καὶ ἀκίνητος, ἔστρεφεν ἀλλεπαλλήλως τὸ βλέμμα πρὸς τὰς δύο νεάνιδας, ἐσκέπτετο δὲ ὅτι ἀμφότεραι ἀπ' αὐτοῦ ἐξηρτῶντο, καὶ ἔκων ἀκούσαττεν ἐκ μίσους καὶ δργῆς καὶ ἥσθαντο δρέξεις θηρίου ἐφορμῶντος κατὰ τοῦ θύματος αὐτοῦ.

Ἡ ὥρα παρήκατο, ἀνέβαλον λοιπὸν εἰς τὴν αὔριον τὴν διευθέτησιν τοῦ μέλλοντος, ὃ δὲ Μαυρίκιος συνάδευσε τὴν Μαγδαληνὴν μέχρι τῆς θύρας τοῦ μικροῦ ξενοδοχείου, εἰς δὲ εἰχε καταλύσει. Καθ' ἕδον ὑπέστη τὰς ἀπλούκας ἐφωτήσεις καὶ τὸν μωρὸν θαυμασμὸν τῆς Ὁρσολας, ἡτις ἐκλαμβάνουσα τὸν φωτισμὸν τῶν ὄδων ὡς σημεῖον ἀλάνθασον δημοτελοῦς ἑορτῆς καὶ γνωρίζουσα ὅλους τοῦ ήμερολογίου τοὺς ἀγίους, ἡρώτας ἀφελῶς ἀνὴρ ἡ φωταψία ἐγίνετο πρὸς τιμὴν τοῦ ἀγίου Πλούσιου. Λί παιδαριώδεις αὗται ἐρωτήσεις, αἴτινες ἐν ἀλλοις καιροῖς ἥθελουν διασκεδάσει εἰς ἄκρον τὸν Μαυρίκιον, ἡρέθιζον αὐτὸν ἔτι μᾶλλον. Ἐπιστρέφων διὰ τῆς ἐρήμου προκυμαίας, ἔρριψε βλέμμα φθονερὸν πρὸς τὰ μαῦρα καὶ βαθέα τοῦ ποταμοῦ ὅδατα, τὰ δόποια ἐφαίνοντο τρόπον τινὰ ἐλκύοντα αὐτόν, ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὸ δωμάτιον του, ἐπορεύθη πρὸς τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον τὰ πιστόλιά του, θεωρήσας δὲ αὐτὰ ἐπὶ τινας στιγμὰς μετὰ πόθου καὶ μελαγχολίας.

— Κοιμήθητε, εἶπε τέλος, κλείων τὸ κιβώτιον, κοιμήθητε, πιστοὶ φίλοι, μέχρι τῆς ήμέρας τῆς ἀπελευθερώσεως, καθ' ἣν θέλω σᾶς ἔξυπνεις.

(Ἐπιταγματά)

ΕΔΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΕΟΓ.

Ἐν Ἀμερικῇ ἐγένετο νέα ἐφαρμογὴ τοῦ τηλεφώνου. Ἐν Mansfield τῆς πολιτείας Ohio ἐτέθη τηλέφωνον ἐν τῷ μέσω τῆς ἐκκλησίας, τὸ δόποιον προώρισται νὰ φέρῃ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τὸν ἐξεργόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ἵερέως μέχρι τῶν ὤτων ἐκείνων, ὅσους ἡ νόσος ἡ τὸ γῆρας ἀναγκάζουσι νὰ μένωσιν οἶκοι!

ΒΑΡΩΝ ΤΑΙΓΛΟΡ

Κατ' αὐτὰς ἀπεβίωσεν ἐν Παρισίοις ἀνὴρ δημοτικώτατος ὁ βαρών Ταίγλορ γεννηθεὶς τῷ 1789 ἐκ πατρὸς ἀγγλοῦ καὶ μητρὸς γαλλίδος. Πρὶν ἡ ὃ ἀνὴρ οὗτος ἀναφανῆ, κοινοτάτη ἦτο ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἔξης παρῳδία τοῦ στίχου τοῦ "Ρακίνα, καὶ ἐλέγετο ἀστείας περὶ τοῦ Θεοῦ ὅτι

Τροφὴν παρέχει ἀφονον εἰς τὰσθενή στρουθία καὶ παύ ἡ ἀγαθότης του ἐν τῇ φιλολογίᾳ.

Ἐπεξετείνετο δὲ τὸ παράπονον τοῦτο πλὴν τῆς ὁμοιοκαταληξίας τοῦ δευτέρου στίχου καὶ εἰς πᾶσαν ἀλληλή τέχνην καὶ πνευματικὴν ἐργασίαν. Ἐλέγετο καὶ ἐπανελαμβάνετο καθ' ἔκαστην ὅτι μοιραία σύντροφος τῆς μεγαλοφυΐας εἶναι ἡ πενία, καὶ ὅτι οἱ συγγραφεῖς καὶ οἱ καλλιτέχναι εἶναι ἀπόκληροι τῆς Θείας Προνοίας, ἡτις ναι μὲν ἐχορήγησεν αὐτοῖς τὴν δόξαν, ἀλλ' ἡρήθη αὐτοῖς τὸν πλοῦτον. Καὶ ἐμνημόνευον συχνοτάτων παραδειγμάτων καὶ διηγοῦντο θιλιερωτάτας ιστορίας τοσούτων ποιητῶν, ζωγράφων, μουσικῶν, ἡθοποιῶν ἐπὶ τῆς ψάθης ἀποθανότων, ἀφ' οὗ ἐζησκεν βίον ἀθλιώτατον. Ἄσμά τι πολὺν χρόνον περιαρδόμενον ἀνεκήρυττε διὰ μυθολογικῆς ἐκφράσεως ὅτι :

Τοῦ Πηγάσου τὰ πτερά

ἔπεσαν, ω, συμφορά...

καὶ τῶν ποιητῶν τὸ ἄρμα μαῦρον ἔγεινε φορεῖον φέρον τοὺς μεγάλους ἄνδρες, φεῦ, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ἄλλ' ὁ βαρών Ταίγλορ ἀνέλαβε νάποδειξη ὅτι ἀδικαὶ ἦσαν τὰ ἐναντίον τῆς Θείας Προνοίας παράπονα καὶ αἱ μεμψιμοτρίαι, καὶ ὅτι οἱ μεγάλοι ἄνδρες μᾶλλον ἔπταιον, ἐὰν ἐνίστητε ἐξων ταλαιπωρούμενοι καὶ ἀπέμνησκον ἐν τῷ νοσοκομείῳ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν αὐτὴ ἡ Θεία Πρόνοια ἀράτη καὶ ψηλαφητὴ ἥλθεν διοδεικνύουσα αὐτοῖς τὸν τρόπον τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως αὐτῶν καὶ τῆς ἔξασφαλίσεως τοῦ μέλλοντός των.

Τῷ 1840 ὁ βαρών Ταίγλορ ἐνεκαίνισε τὸ ἔργον του ἰδρύων τὸν Σύλλογον τῶν ἡθοποιῶν, ἀπαιτῶν παρ' αὐτῶν μηνιαίαν εἰσφορὰν λεπτὰ πεντήκοντα.

Ἀκούετε; πεντήκοντα λεπτά, μηδαμινὸν ποσὸν παραβαλλόμενον πρὸς τὸν μηνιαῖον αὐτῶν μισθόν. "Ωστε ἐν διαστήματι τεσσαράκοντα ἑτῶν ὁ Σύλλογος οὗτος ἔχει νῦν πρόσδοδον διαρκῆ ἐκατὸν δύο χιλιάδων φράγκων, ἔχουσαν κεφάλαιον δύο ἐκατομμυρίων. Ἡ δὲ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου ἐτησία εἰσφορὰ συμποσοῦται εἰς πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων, διατιθεμένη εἰς συντάξεις δι' ὧν ζῶσι πλῆθος δυσμοίρων ἀνθρώπων. Εἶναι πλούσιος ὁ Σύλλογος οὗτος, εὐδαιμονεῖ, καὶ δύναται νὰ ἀναγκαῖσῃ οἷαν δήποτε τῆς τύχης ἐπήρειαν.

Κατὰ μικρὸν συνέστησαν καὶ ἔτεροι Σύλλογοι διὰ τῶν μουσικῶν, διὰ τῶν ζωγράφων, γλυπτῶν, ἀρχιτεκτόνων, χαρακτῶν, σχεδιαστῶν, διὰ τῶν